

Vuoden 2023 talousarvio ja taloussuunnitelma 2023 - 2027

Kh 04.11.2022 § 215
178/02.02.00/2022

Valmistelija

Taloussuunnittelija Kati Välikangas, puh. 040 150 5214
Hallintosihteeri Teemu Turpeinen, puh. 040 150 5206

KuntaL 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi aiottu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvio jakaantuu seuraaviin osiin:

Käyttötalousosa

- Määrärahat ja tuloarviot on otettu talousarvioon sitoviksi nettoperiaatteen mukaan sisäiset määrärahat ja tuloerät mukaan lukien. Valtuustoon nähden sitovana tasona on 1.6.2017 voimaan tuleen hallintosäännön mukainen osastojako. Osastoja ovat: hallinto, lomatoimi, tekninen ja sivistys.

- Kaikki sitovuustason ylittävät määrärahamuutokset on käsiteltävä kunnanvaltuustossa. Osastopäälliköt päättävät tammikuun loppuun mennessä viranhaltijapäätöksellä osastonsa määrärahankäytöstä käyttösuunnitelmassa. Käyttösuunnitelmassa määrärahat ja tuloarviot jaetaan tulosalueille ja tulosyksiköille. Käyttösuunnitelma on esitettävä tiedoksi kunnanhallitukselle liitteineen.

- Valtuustoon nähden sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on kirjattu talousarvioon osastoittain.

- Osastoa sitovat tulosalue- ja tulosyksikkötason tavoitteet, tuodaan tiedoksi valtuustolle.

- Sisäisten erien käsittely; sisäinen laskutusta varten on määritelty erikseen taksahinnoittelu sellaisten kustannusten osalta, joihin osasto voi itse vaikuttaa. Hallinnollisten yleiskustannusten laskutus kohdistetaan palvelujen käyttäjille käytön perusteella tmv. kustannusten vyörytysperiaatteella.

Tuloslaskelmaosa

Koostuu käyttötalousmenojen ja tulojen erotuksesta, valtionosuuksista, verotuloarvioista ja yleisistä rahoitustuloista ja -menoista sekä käyttöomaisuuden poistoista.

Verotuloprosentti ja kiinteistöveroprosentit päätetään kunnanvaltuustossa 14.11.2022.

Investointiosa

- Investointiosan määrärahat, tulo- ja menoarviot koostuvat aktivoitavaan käyttöomaisuuteen kuuluvista rakennushankkeista sekä yli 8.400 euron ylittävistä kalustohankkeista.
- Määrärahat ovat sitovia hankeryhmittäin valtuustotasolla.
- Hankekohtainen määräraha on sitova osastotasolla, muutoksesta on osastopäällikön tehtävä viranhaltijapäätös, joka tuodaan tiedoksi kunnanhallitukselle.
- Investointimäärärahan käyttötarkoituksen muutos on tuotava erikseen kunnanvaltuuston käsittelyyn.

Rahoitusosa

- Sitovuustaso on antolainat ja talousarviolainakannan muutokset.

Viemäriiikelaitoksen talousarvio esitetään johtokunnan esityksenä käyttötalous netto ja investoinnit netto sekä rahoitusosan talousarviolainojen muutos kunnanhallituksen käsittelyyn. Viemäriiikelaitoksen peruspääoman korkoprosentiksi on vahvistettu vuonna 2020 0,0 %.

Hallintokunnat ja tytäryhteisöt ovat valmistelleet ehdotuksensa esitykseksi talousarvioksi vuodelle 2023 sisältäen taloussuunnitelman vuosille 2023 – 2027. Talousarvioehdotus on esityslistan oheismateriaalina ja siihen sisältyy seuraavat osastokohtaisesti sitovat nettomäärärahat:

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus ennen poistoja

Hallinto-osasto:	-1 349 685,00
Lomatoimen osasto:	0,00
Tekninen osasto:	-477 207,00
Sivistysosasto:	-8 495 264,00
Toimintakate:	-10 322 155,00
Viemäriiikelaitos:	-91 400,00
Tulos kunta + VLL:	0,00

Talousarvioehdotuksen valmistumisen jälkeen sivistyslautakunta on 27.10.2022 päättänyt sivistysosaston talousarvioesityksestä pohjaehdotuksesta poikkeavasti siten, että henkilöstömenoja muutetaan 75.000,00 eurolla osaston nettomäärärahaan vaikuttavasti. Esityksen mukainen sivistysosaston uusi nettomääräraha on 8.570.264,00 euroa. Määrärahamuutos vaikuttaa koko kunnan talousarvioon ja se otetaan huomioon talousarvioehdotuksen jatkovalmistelussa.

Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa talousarvioehdotuksen pohjalta ohjauksensa hallintokunnille ja tytäryhteisöille vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2023 – 2027 taloussuunnitelman jatkovalmistelua varten.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kunnanhallitus piti tämän asian käsittelyn aikana kokoustaukoja klo 11.52 - 12.31, 15.11 - 15.33 ja 17.42 - 17.47.